

El baptisme, un do per a creure, celebrar i viure

Bisbat de Vic
Pla de Pastoral Diocesà 2009-2014
Material per a preparar la celebració
del baptisme.

1.

Creure: la bellesa de la fe baptismal

El baptisme és:

- Un sacrament, un signe visible –l'aigua i les paraules i accions del celebrant– que fa present una realitat invisible: la gràcia de Crist, el seu amor salvador.
- Un sacrament que ens ve de nostre Senyor Jesucrist.
- El primer dels tres sacraments que ens inicien en la vida cristiana (baptisme, confirmació i eucaristia).
- La porta que obre l'accés als altres sacraments.
- El fonament de la unitat entre tots els batejats.
- Un sacrament necessari per a la Salvació (Mc 16,16; Compendi 261-2)

El baptisme té uns efectes sobre el batejat:

- Dóna la llavor de la fe, una fe que ha de créixer després del baptisme.
- Perdona els pecats.
- Transforma en una nova criatura, fa fill adoptiu de Déu.
- Dóna l'Esperit Sant: fa capaç de viure i actuar com a fill de Déu.
- Incorpora a l'Església, el Cos de Crist.
- Fa participar en la triple missió de Crist: la missió profètica (anunci de la paraula), sacerdotal (oració i lloança a Déu) i reial (servei).
- Segella amb una marca espiritual inesborrable, el «caràcter», que significa la pertinença a Crist.
- Capacita i compromet a servir Déu i a portar una vida santa i a practicar una caritat eficaç.
- Fa tastar ja ara el que serà la vida eterna, destí últim al qual és cridada tota persona.

La celebració del baptisme

El sentit i la gràcia del sacrament apareixen clarament en els ritus de la seva celebració. Seguint els gestos i les paraules som iniciats en les riqueses d'aquest sacrament:

I) Ritu d'acolliment

- Salutació inicial.
- El nom del qui ha de rebre el baptisme.
- Compromís dels pares o del qui ha de ser batejat.
- El senyal de la creu.

El **nom** del qui ha de ser batejat no ha de desdir de la dignitat del fill de Déu; expressa l'amor de Déu que crida cada persona a seguir-lo i la protecció del sant al nou batejat.

El **senyal de la creu** és el senyal del cristià. De la creu en surt la vida.

II) Litúrgia de la Paraula de Déu

- Proclamació de la Paraula de Déu.
- Homilia.
- Pregària dels fídelis i lletania dels sants.
- Oració de l'exorcisme i unció pre-baptismal.

La **Paraula de Déu**: Déu parla i espera la nostra resposta de fe.

La pregària d'exorcisme significa l'alliberament del pecat i del seu instigador, el diable. Amb la **unció amb l'oli dels catecúmens** i la **renúncia al mal** el candidat ja podrà confessar la fe de l'Església.

III) Litúrgia del sacrament

- Benedicció i invocació de Déu sobre l'aigua.
- Renúncia al mal i professió de fe.
- Baptisme.

L'aigua baptismal: l'Església demana a Déu que l'Esperit Sant davalli sobre l'aigua, per tal que aquells que hi seran batejats «neixin de l'aigua i l'Esperit».

El baptisme significa i realitza la mort al pecat i l'entrada en la vida de la Santíssima Trinitat: «N., jo et batejo en el nom del Pare i del Fill i l'Esperit Sant.»

IV) Ritus explicatius

- Unció amb el sant crisma.
- Imposició del vestit blanc.
- Lliurament del ciri encès.
- Ritu de l'«Effatà».

La **unció amb el sant crisma**, oli perfumat i consagrat pel bisbe, significa el do de l'Esperit Sant al nou batejat. Aquesta unció anuncia el sacrament de la confirmació, que administrerà el bisbe i que «confirma» i dóna plenitud a la unció baptismal.

El **vestit blanc** simbolitza que el batejat ha estat «revestit de Crist»: ha ressuscitat amb el Crist.

El **ciri**, encès en el ciri pasqual, significa que el Crist ha il·luminat el nou batejat. En Crist, els batejats són «la llum del món».

V) Conclusió del ritu

- Recitació de l'oració del Parenostre.
- Benedicció.

El nou batejat és ara fill de Déu en el Fill Únic. Ja pot fer la pregària dels fills de Déu: el **Parentostre**.

La primera comunió eucarística. El nou batejat, fet fill de Déu, és admès a rebre el Cos i la Sang de Crist. Aquest vincle amb l'Eucaristia, en el cas dels infants, s'expressa acostant a l'altar el nen batejat per a resar l'oració del Parentostre. La **benedicció solemne**, especialment de la mare i del pare, tanca la celebració del baptisme.

3.

La vida del batejat

—Els batejats hem de ser conscients de la nostra dignitat: pel baptisme hem estat fets partícips de la naturalesa divina.

—Som cridats a dur una «vida digna de l’Evangeli de Crist» (Fl 1,27), a donar «els fruits de l’Esperit» (Ga 22) amb la pràctica de la caritat, a viure com a «fills de la llum» (Ef 5,8), «amb tota mena de bondat, de justícia i de veritat» (Ef 5,9).

—A exemple de Crist, que féu sempre la voluntat del Pare i visqué en comunió amb ell, som invitats a «ser perfectes com el Pare celestial és perfecte» (Mt 5,47).

—Pels sacraments i la pregària, rebem la gràcia de Crist i els dons del seu Esperit que ens fa capaços de viure com a fills estimats de Déu.

—Per a anar avançant en aquesta vida en Crist, que és emprendre el camí de la santedat, comptem amb unes referències: la referència primera és Crist, «camí, veritat i vida» (Jn 14,16); la Mare de Déu i els sants; les benaurances, els deu manaments; el manament nou del Senyor; les obres de misericòrdia...

—El camí del Crist «porta a la vida»; un camí contrari «porta a la perdició» (Mt 7,13).

—La vida del batejat es resumeix a «estimar el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor i amb tota l’ànima i amb tota la ment, i estimar el proïsme com a tu mateix». «Amor a Déu i amor al proïsme són inseparables, són un únic manament. Però ambdós viuen de l’amor que ve de Déu, que ens ha estimat primer» (Benet XVI).

—El baptisme ens porta a tenir el goig de viure com a fills de Déu en tots els àmbits on es desenvolupa la nostra vida: la família, el treball, el lleure...

—El baptisme demana acompanyar als fills per a créixer en la fe.

Ser padrí de bateig

El padrí, juntament amb els pares, ha de presentar el nen que rebrà el baptisme i procurar que després porti una vida cristiana conforme amb el do rebut. En el baptisme d’un adult, l’acompanya en el procés d’iniciació cristiana. Els padrins no són substituïts dels pares en cas que aquests faltin, sinó que han d’exercir la seva col·laboració amb ells des del primer moment.

Cal que hi hagi un sol padrí o una sola padrina, o un padrí i una padrina.

Donada la importància del padrí, cal anar més enllà de les circumstàncies socials o familiars.

Requisits per a ser padrí:

- Que tingui capacitat per a aquesta missió i intenció d’exercir-la.
- Que hagi complert setze anys.
- Que sigui catòlic, estigui confirmat, hagi rebut el Santíssim Sagrament de l’Eucaristia i porti, al mateix temps, una vida conforme amb la fe i amb la missió que assumirà.
- Que no estigui afectat per una irregularitat canònica (p.e., l’apostasia).
- Que no sigui el pare o la mare del qui s’ha de batejar.

Celebrar el sant

És un bon costum celebrar el sant o l’aniversari del bateig.

Bateig en perill de mort

Quan no hi hagi cap sacerdot ni diaca, en cas de perill de mort d’un infant, qualsevol persona, fins i tot un no batejat, pot batejar si ho fa amb la intenció de fer el que fa l’Església.